

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Remiss. Äktenskap för par med samma kön – Vigsselfrågor (SOU 2007:17)

Svenska kyrkan har inbjudits att lämna synpunkter på betänkandet *Äktenskap för par med samma kön – Vigsselfrågor* (SOU 2007:17). Kyrkostyrelsen vill med anledning härav framföra följande synpunkter.

Sammanfattningsvis vill Kyrkostyrelsen framhålla följande:

- ◆ Enligt Kyrkostyrelsen är det angeläget att samhället stödjer trygga och trofasta parrelationer. Ett sådant stöd kan ges bl.a. med hjälp av rättslig reglering. Enligt Kyrkostyrelsen är äktenskap och partnerskap likvärdiga samlevnadsformer.
- ◆ Kyrkostyrelsen instämmer i utredarens förslag att föra samman lagstiftningen för äktenskap och partnerskap till en gemensam lag.
- ◆ Enligt Kyrkostyrelsen bör ordet ”äktenskap” endast användas för att benämna relationen mellan en kvinna och en man.
- ◆ Kyrkostyrelsen instämmer i utredarens förslag att nuvarande system med valfrihet mellan vigsel inom trossamfund och borgerlig vigsel bör behållas.
- ◆ Kyrkostyrelsen utgår ifrån att Svenska kyrkan är beredd att registrera partnerskap om detta kan ske inom ramen för en gudstjänstordning som kyrkan själv bestämmer över.
- ◆ Kyrkostyrelsen delar utredarens bedömning att Svenska kyrkan och dess präster bör behandlas på samma sätt som andra trossamfund i fråga om vigslerätt och vigselbehörighet och instämmer samtidigt i förslaget att det av praktiska skäl skall finnas en övergångsbestämmelse under ett år.
- ◆ Kyrkostyrelsen instämmer i utredarens förslag att det inte skall föreligga någon vigselplikt vare sig för samfundet eller för vigsselförrättare inom trossamfund och att detta skall säkerställas genom lag.

Inledning

Betänkandet rymmer ett flertal förslag:

- ◆ Äktenskapsbalken och lagen om partnerskap skall föras samman till en gemensam lag med samma rättsverkningar.
- ◆ Ordet ”äktenskap” skall användas både för att benämna relationer mellan par med olika kön och par med lika kön.
- ◆ Trossamfunden skall även i fortsättningen ha möjlighet att förrätta vigsel.
- ◆ Svenska kyrkan skall inte längre ha någon särställning i lagstiftningen utan behandlas på samma sätt som andra trossamfund. Detta innebär att Svenska kyrkan i framtiden kommer att få ansöka om vigsel tillstånd samt att präster inom Svenska kyrkan måste ha ett särskilt förordnande för att få vigselbehörighet.
- ◆ Det skall inte införas någon vigselplikt vare sig för trossamfunden eller för vigsselförrättare inom samfunden.

Kyrkostyrelsens yttrande har disponerats i anslutning till dessa förslag. I syfte att ge underlag till Kyrkostyrelsens yttrande har samtliga domkapitel och stiftstyrelser samt ett par andra instanser inbjudits att i en underremiss yttra sig över betänkandet.

Utgångspunkter

Som evangelisk-luthersk kyrka betraktar Svenska kyrkan äktenskapet som en del av det borgerliga samhället och inte som ett sakrament. En konsekvens av detta synsätt är att äktenskapet uppfattas som ett och detsamma oavsett om det ingås genom en borgerlig eller en kyrklig ordning.

Det är viktigt att framhålla att en homosexuell relation kan vara präglad av ömsesidig kärlek och omtanke i lika hög grad som relationen mellan en man och en kvinna. I syfte att ge stöd åt trygga och stabila relationer mellan personer av samma kön har Svenska kyrkan bejakat partnerskapet alltsedan det infördes år 1995, bl.a. genom att Biskopsmötet utfärdat *Pastoralråd om förbön för dem som ingått registrerat partnerskap* (1994, reviderade 1999). År 2006 införde Svenska kyrkan en ordning för välsignelse över registrerat partnerskap. I den skrivelse till Kyrkomötet som låg till grund för beslutet att införa en sådan ordning skriver Kyrkostyrelsen:

Stabila, kärleksfulla och förtroendefulla relationer motsvarar ett grundläggande mänskligt behov hos både barn och vuxna. Särskilt tydligt kommer detta behov till uttryck när människor söker och finner en partner att dela livet med och bilda familj. För flertalet människor hör kärleken till och samlivet med en annan människa till det allra mest värdefulla i livet, och det är ofta deras högsta önskan att denna parrelation skall präglas av livslång trofasthet.

Kyrkostyrelsen skriver vidare att kärlek och trohet kan vara möjliga att realisera både i ett äktenskap och i en partnerskapsrelation och att partnerskapet som samhällelig institution syftar till att möjliggöra för homosexuella att leva i stabila och trofasta relationer.

Enligt Kyrkostyrelsen är det angeläget att samhället stödjer trygga och trofasta parrelationer för att härigenom värna väsentliga mänskliga värden som kärlek och trohet. Ett sådant stöd kan ges bl.a. med hjälp av rättslig reglering. Genom ökad offentlighet motverkas den tystnadens kultur som har omgivit många homosexuella i samhället och i församlingarna. Enligt Kyrkostyrelsen är äktenskap och partnerskap likvärdiga samlevnadsformer.

Samtidigt som Kyrkomötet tog beslut om att införa en ordning för välsignelse över registrerat partnerskap gjorde man även några konstateranden i frågor kring homosexuella i kyrkan där det råder stor enighet inom Svenska kyrkan. Bl.a. konstaterades följande:

- ◆ det är uteslutet att fördöma den homosexuella personen eller att skuldbelägga den homosexuella orienteringen.
- ◆ Svenska kyrkan skall aktivt motverka diskriminering av personer på grund av sexuell orientering.

Frågan om enhetlig lagstiftning

Svenska kyrkan har ett med samhället gemensamt intresse att för allas bästa, oavsett religion, hävda skydd av svagare part, verka för jämställdhet mellan olika samlevnadsformer, samt att samhället skall erbjuda en rättslig ram som uppmuntrar till trohet och varaktighet, bl.a. med hänsyn till barns rätt att växa upp i trygga förhållanden.

Mot bakgrund av vad som ovan har sagts om värdet av stöd åt stabila relationer samt att Svenska kyrkan uppfattar äktenskap och partnerskap som likvärdiga samlevnadsformer instämmer Kyrkostyrelsen i utredarens förslag att föra samman lagstiftningen för äktenskap och partnerskap till en gemensam lag.

Frågan om huruvida ordet ”äktenskap” skall användas för att benämna relationer mellan par med samma kön

Beträffande frågan om ordet ”äktenskap” bör användas för att även benämna relationer mellan par med samma kön går meningarna isär inom Svenska kyrkan. Detta framgår tydligt av den underremiss till utredningen som sänts ut till bl.a. stiftens. En majoritet av remissinstanserna förordar att begreppet ”äktenskap” bör förbehållas relationen mellan man och kvinna. Det bör dock noteras att det finns en betydande minoritet som förordar att även par med samma kön skall kunna ingå äktenskap. Av beslutsprotokollen framgår dessutom att remissinstanserna ofta varit mycket splittrade när de avgivit sina yttranden. Det gäller både de instanser som förordat och de som motsatt sig utredarens förslag. Det finns också många reservationer och säryttranden.

Den oenighet som finns har sin grund i att det utifrån teologiska argument är möjligt att resonera på olika sätt i denna fråga. En teologisk argumentation kan ta sin utgångspunkt i

olika perspektiv som i sin tur var för sig kan rymma förutsättningar för olika ställningstaganden.

Skapelseteologiska perspektiv

Enligt evangelisk-luthersk tradition uppfattas äktenskapet som en ordning i skapelsen. Ett traditionellt skapelseteologiskt resonemang i denna fråga tar sin utgångspunkt i att Gud har inrättat sin skapelse på så sätt att föreningen mellan man och kvinna är en förutsättning för människosläktets fortbestånd. Människan skapades till man och kvinna med förmåga att tillsammans föra släktet vidare genom att ta emot gemensamma barn. Mannen och kvinnan kompletterar varandra i detta avseende. De barn som föds behöver en stabil och trygg omvårdnad för att utvecklas. Det finns strukturer i skapelsen som upprätthåller livet. När ett barn föds behöver det tas emot av ett sammanhang där det kan få omvårdnad, kärlek och trygghet. Äktenskapet har som en viktig funktion att utgöra en struktur för mottagandet och fostran av gemensamma barn.

Det är emellertid också möjligt att med hjälp av ett skapelseteologiskt perspektiv argumentera för en utvidgning av äktenskapet till par med samma kön. Man kan då ta sin utgångspunkt i den mångfald och den dynamik som finns i skapelsen samt i det förhållandet att sexualiteten och den äktenskapliga samlevnaden har ett vidare syfte än fortplantning. Nya ordningar för samlevnad kan införas i takt med att samhället förändras och nya typer av mänskliga behov aktualiseras. Detta ligger i linje med hur Luther uppfattade etiken med utgångspunkt i första trosartikeln och med fokus på medmänniskans behov.

Äktenskapet som social institution har förändrats på olika sätt genom tiderna. Från att tyngdpunkten tidigare har legat på reproduktionen och ordnandet av olika ekonomiska förhållanden har den allt sedan 1700-talet kommit att föras över till den personliga relationen mellan två människor, baserad på kärlek. Begreppet ”persongemenskap” används ofta för att beteckna en sådan relation. En persongemenskap kan finnas mellan två personer med samma kön i lika hög grad som mellan personer med olika kön. Denna perspektivförskjutning kan anföras som argument för att begreppet ”äktenskap” efter hand skulle kunna öppnas till att även omfatta par med samma kön.

Samhället behöver olika slags institutioner för att främja mänsklig samanhållning och gemenskap och för att förhindra att människor far illa. Äktenskapet är en sådan institution. Men äktenskapet är till för människan och inte människan för äktenskapet. På samma sätt som gäller för andra institutioner i samhället kan därför äktenskapets former förändras efter hand som olika förändringar äger rum i samhället.

Barnperspektiv

I kristen tro intar barnen en särställning. För Svenska kyrkan är det därför angeläget att anlägga ett barnperspektiv när man tar ställning i frågor där barn är berörda på olika sätt. Även från ett barnperspektiv kan man emellertid komma fram till olika slutsatser beträffande huruvida äktenskapet bör öppnas för par med samma kön.

Å ena sidan kan man ta sin utgångspunkt i att reproduktionen och stödet åt det uppväxande släktet är en viktig grund för äktenskapet. Det är endast i föreningen mellan man och kvinna

som nytt mänskligt liv biologiskt kan uppstå. Det kan vidare anföras att det är angeläget att barn i största möjliga utsträckning får växa upp tillsammans med sina biologiska föräldrar och att relationen mellan man och kvinna därför bör ha en särställning i lagstiftningen. Enligt Barnkonventionen bör ett barn så långt det är möjligt få vetskap om sina föräldrar och bli omvårdad av dem. Kyrkostyrelsen har i ovan anförda skrivelse framhållit att det är värdefullt för ett barn att ha tillgång till sin biologiske far.

Å andra sidan kan det emellertid hävdas att homosexuella par numera har rätt att ansöka om att adoptera barn och lesbiska kvinnor kan få hjälp med insemination. Vidare finns det barn i många homosexuella familjebildningar som man haft med sig från tidigare förhållanden. Dessutom kan en av parterna i ett homosexuellt förhållande skaffa barn tillsammans med någon annan person. Detta innebär att ett antal barn växer upp inom ramen för homosexuella parförhållanden. Man kan ur ett barnperspektiv hävda att det är viktigt att lyfta fram frågor kring barns omvårdnad och inte ensidigt uppehålla sig vid den biologiska reproduktionen. Samhället har ett ansvar att stödja och ge skydd åt barn bl.a. genom lagstiftningen.

Bibelteologiska perspektiv

Som ovan har framhållits är äktenskapet enligt evangelisk-luthersk syn en borgerlig ordning och kan förklaras med utgångspunkt i skapelsen. Äktenskapet fanns före den bibliska uppenbarelsen och är universellt. Ett skapelseteologiskt perspektiv på äktenskapet kommer även till uttryck i Bibeln. Enligt skapelseberättelserna i Första Moseboken, kap. 1 och 2 skapades människan till man och kvinna och det sägs att de blir ett. Dessa ord bekräftas av Jesus i evangelierna, bl.a. i Matteusevangeliet kap. 19, där föreningen mellan man och kvinna framhålls genom Jesusordet ”vad Gud fogat samman”. Dessa olika bibeltexter har haft en framträdande plats i kyrkans teologiska reflektion och förkunnelse om äktenskapet. Det kan hävdas att Jesusordet ”vad Gud fogat samman” så tydligt handlar om en kvinna och en man att det inte kan tillämpas på ett homosexuellt par. I Efesierbrevet kap. 5 görs en parallell mellan mannen och kvinnan som ett i äktenskapet å ena sidan och relationen mellan Kristus och kyrkan å den andra. Även här förutsätts att äktenskapet avser relationen mellan en man och en kvinna.

Det är emellertid möjligt att anföras bibeltexter som stöd även för att öppna äktenskapet för relationer mellan par med samma kön. En viktig utgångspunkt är då att teologiska ställningstaganden i en evangelisk-luthersk tradition inte bygger på enstaka bibelord utan på en tolkning av Bibelns övergripande budskap om kärlek och rättvisa och kravet på ett nedbrytande av olika gränser mellan människor. Kärleken är det överordnade värdet i ett äktenskap och kan som ovan anförts i lika hög grad finnas hos ett par med samma kön som hos ett par med olika kön.

Man kan vidare hävda att äktenskapet visserligen är en viktig metafor för Gud och för förhållandet mellan Gud och människa men att det könsbestämda inte är det centrala i denna metafor. En relation mellan två personer av samma kön kan också rymma ett slags kompletaritet som återspeglar Guds väsen, även om de inte kan ge upphov till nytt liv. Samspelet inom ramen för en persongemenskap som är präglad av kärlek rymmer nämligen även en mängd andra relevanta aspekter. Vidare kan ett homosexuellt par genom ett kärleksfullt

ansvarstagande för adopterade barn ge uttryck för Guds kärlek på samma sätt som ett heterosexuellt.

De bibelord som brukar anföras som stöd för äktenskapet rymmer starka föreställningar om mannens överordning. Det gäller särskilt Efesierbrevet kap. 5. Dessa aspekter har Svenska kyrkan tagit klart avstånd från genom att hävda mannens och kvinnans likställdhet. Man kan hävda att en kritisk omprövning även kan göras beträffande den aspekten att äktenskapet endast är förbehållet heterosexuella par.

Rättviseperspektiv

De starkaste argumenten för att öppna äktenskapet för par med samma kön har att göra med kravet på rättvisa och på önskan att stödja en eftersatt grupp i samhället. Man kan då ta sin utgångspunkt i att det finns en värdemässig skillnad mellan orden "äktenskap" och "partnerskap". Att öppna äktenskapet för par med samma kön skulle innebära ett stöd för en utsatt grupp i samhället och det skulle bli tydligt att samhället fullt ut betraktar den homosexuella relationen som likvärdig med den heterosexuella. De argument som tar sin utgångspunkt i kravet på rättvisa och på att människor skall behandlas lika har stor relevans i ett kristet perspektiv och kan underbyggas med hjälp av teologiska argument, både från ett skapelseperspektiv och med hjälp av den bibliska uppenbarelsen.

Det har hävdats att det förhållandet att par med samma kön inte får ingå äktenskap skulle kunna tolkas som diskriminering. Detta avvisas emellertid av regeringens utredare som konstaterar: "När det gäller rätten att ingå äktenskap kan /.../ varken Europakonventionen eller FN:konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter i vart fall med rådande praxis anses jämställa homosexuella med heterosexuella." Det kan vidare hävdas att äktenskapet definitionsmässigt är ett förhållande mellan en man och en kvinna och att det då inte kan vara en mänsklig rättighet att ingå äktenskap med en person av samma kön.

Bland homosexuella finns olika uppfattningar beträffande på vilket sätt homosexuella relationer bör regleras rättsligt. RFSL förordar, i likhet med HomO, att äktenskapet bör öppnas för par med samma kön. Andra menar däremot att eftersom en homosexuell relation är annorlunda än en relation mellan två personer av olika kön så bör man använda olika begrepp i lagstiftningen. Det finns också homosexuella som menar att äktenskapet som institution har sina rötter i ett patriarkalt, hierarkiskt system och att en relation mellan personer med samma kön bör vara fri ifrån en sådan belastning.

Traditionsperspektiv

I enlighet med en lång tradition tolkas äktenskapet inom de kristna kyrkorna som en relation mellan en man och en kvinna. Samma uppfattning finns även i andra världsreligioner. Äktenskapet i form av en rättsligt reglerad samlevnadsform mellan man och kvinna med skydd för det uppväxande släktet finns i de flesta nutida samhällen, oberoende av kultur och religion. I det mångkulturella samhälle som vårt land numera utgör finns många människor som har svårt att föreställa sig att äktenskapet kan vara något annat än en relation mellan en man och en kvinna.

Det är en fördel om samhällets lagstiftning är förankrad i traditionen. Man bör därför vara återhållsam med att ändra hävdvunna juridiska begrepp. Det är också en fördel med en gemensam begreppsbildning inom familjerätten i olika länder, inte minst i en tid med stor rörlighet över nationsgränserna. I de allra flesta länder definieras "äktenskap" som en relation mellan en man och en kvinna. Dessutom har begreppet "partnerskap" kommit att införas i allt fler länders lagstiftning.

Ekumeniska perspektiv

Bland kristna kyrkor och samfund finns en mycket bred uppslutning kring uppfattningen att begreppet "äktenskap" avser relationen mellan en man och en kvinna. Detta gäller både inom Sveriges Kristna Råd och internationellt, t.ex. inom Borgågemenskapen och Lutherska Världsförbundet. Det finns också krav på enskilda kyrkor att uppträda samlat i frågor som denna och att inte ändra uppfattning utan att samtal har förts med andra kyrkor. Samarbetet med andra kyrkor skulle utsättas för stora påfrestningar om Svenska kyrkan skulle bejaka äktenskap för par med samma kön.

Mot detta kan emellertid hävdas att det kan vara lika angeläget att ge stöd åt en grupp som är eftersatt både i samhället och i olika kyrkor, som att ha goda ekumeniska relationer med andra kyrkor på det officiella planet.

Överväganden

Kyrkostyrelsen konstaterar att det finns teologiska argument såväl för som emot att öppna äktenskapsbegreppet till att även omfatta par med samma kön. En viktig utgångspunkt för ett ställningstagande är att olika former för lagreglerad samlevnad skall behandlas jämlikt och rättvist. Detta behöver emellertid inte innebära att en beteckning som hittills har gällt för en av samlevnadsformerna måste omdefinieras så att den omfattar alla former. Det är här viktigt att framhålla att även utredaren konstaterar att det inte innebär diskriminering att använda olika benämningar för heterosexuella och homosexuella parrelationer. Enligt utredaren har registrerat partnerskap inte samma klang som äktenskap. Detta behöver emellertid inte innebära att det föreligger någon värdemässig skillnad. Kyrkostyrelsen ser det som två likvärdiga samlevnadsformer.

Utredarens uppfattning, att lagstiftaren måste ha frihet att definiera äktenskapet så att det motsvarar rådande uppfattningar i samhället, ger en alltför förenklad bild i en fråga som denna. Det blir dessutom problematiskt när trossamfundens uppfattningar presenteras som något annat än det "allmänna medvetandet" eller liknande, särskilt som trossamfundet tillsammans representerar den allra största delen av Sveriges befolkning och dessutom är de som förrättar de flesta vigslarna.

Enligt Kyrkostyrelsen är det angeläget att finna en begreppsbildning som är förankrad i svensk tradition och som olika kyrkor och samfund kan ställa sig bakom. Kyrkorna har i en hearing med utredaren samfällt uttryckt önskemål om att ordet "äktenskap" endast skall användas för par med olika kön. Man har vidare förslagit att termen "samlevnadsbalk" skall användas i lagstiftningen istället för "äktenskapsbalk". Det finns en lång tradition av att använda ordet "äktenskap" för relationen mellan man och kvinna. Motsvarande term används på detta sätt även internationellt och i andra språk. Det är i detta sammanhang också viktigt att beakta

inställningen hos invandrare från andra kulturer och deras kyrkor och samfund. Dessa har oftast mycket svårt att acceptera att äktenskapet kan vara något annat än en relation mellan en kvinna och en man.

Frågan om vigselrätt för Svenska kyrkan

Frågan om Svenska kyrkans vigselrätt behandlades i Kyrkomötet 2003. Gudstjänstutskottet konstaterade i sitt betänkande att den kyrkliga vigseln har en stark ställning och menade att det är viktigt att ansvariga inom Svenska kyrkan aktivt arbetar för att värna den kyrkliga vigselrätten. Kyrkomötet beslutade i enlighet med utskottets förslag att uppdraga åt Kyrkostyrelsen att för Riksdagen tillkännage att Svenska kyrkan anser att vigsel fortsättningsvis skall kunna ske kyrkligt eller civilt. Frågan behandlades även vid Kyrkomötet 2007. Denna gång avslogs ett förslag om att utreda frågor och konsekvenser av att Svenska kyrkan avstår från vigselrätten. Det bör dock observeras att Kyrkomötet i sina beslut inte har tagit ställning till en situationen där äktenskapsbegreppet har förändrats.

Som argument för att Svenska kyrkan bör avstå från sin vigselrätt kan anföras att äktenskapet enligt evangelisk-luthersk uppfattning är en borgerlig ordning och att det därför är viktigt att tydligt skilja mellan det civilrättsliga ingåendet av äktenskapet och den kyrkliga välsignelsen. Ett annat argument är att kyrkans vigselrätt kan uppfattas som en rest av det gamla enhetssamhället.

Som stöd för att Svenska kyrkan bör behålla vigselrätten talar å andra sidan att den kyrkliga vigseln är en värdefull och uppskattad tradition med djup folklig förankring. Detta framgår tydligt av den enkät som genomförts av den statliga utredningen och som visar att endast 14 procent av de tillfrågade förordar en ordning med enbart borgerlig vigsel. Den kyrkliga vigseln är vidare en viktig kontaktyta för Svenska kyrkan som folkkyrka. Denna kontaktyta skulle minska eftersom det är rimligt att förvänta att en betydande andel av dem som nu väljer kyrklig vigsel inte skulle efterfråga en kyrklig välsignelsegudstjänst, om man först skulle behöva ingå äktenskapet civilt. Enligt Kyrkostyrelsen överväger de argument som talar för en fortsatt vigselrätt. Kyrkostyrelsen instämmer därför i utredarens förslag att nuvarande system med valfrihet mellan vigsel inom trossamfund och borgerlig vigsel bör behållas.

Svenska kyrkan har numera en ordning för välsignelse över registrerat partnerskap. Kyrkostyrelsen skulle gärna se att trossamfunden erbjöds möjlighet att med civilrättslig verkan få registrera par med samma kön i kombination med den kyrkliga välsignelsen. Kyrkostyrelsen utgår ifrån att Svenska kyrkan är beredd att registrera partnerskap om detta kan ske inom ramen för en gudstjänstordning som kyrkan själv bestämmer över. Kyrkostyrelsen konstaterar att utredaren instämmer i trossamfundens påpekande att staten inte kan bestämma över vilka liturgiska moment som skall ingå i en ceremoni (sid 280).

Frågan om huruvida Svenska kyrkan skall ha kvar sin särställning i lagstiftningen

Svenska kyrkan är numera ett av många samfund i ett mångkulturellt samhälle. En naturlig konsekvens av detta är att Svenska kyrkan inte längre skall ha någon särställning i förhållande till andra samfund beträffande rätten att förrätta vigsel. Kyrkostyrelsen delar därför utredarens bedömning att Svenska kyrkan och dess präster bör behandlas på samma sätt som andra

trossamfund i fråga om vigselrätt och vigselbehörighet. Det innebär att Svenska kyrkan i framtiden kommer att få ansöka om vigselstånd samt att präster inom Svenska kyrkan måste ha ett särskilt förordnande för att få vigselbehörighet. Kyrkostyrelsen instämmer även i förslaget att det av praktiska skäl skall finnas en övergångsbestämmelse som skall gälla under ett år från lagens ikraftträdande.

Frågan om vigselplikt för samfund respektive vigselförrättare inom samfunden

Frågan om rätten för en enskild befattningshavare att avstå från att medverka i en akt då det föreligger konflikt med det egna samvetet aktualiserades för Svenska kyrkans del i samband med beslutet att införa en ordning för välsignelse över registrerat partnerskap. I skrivelsen till Kyrkomötet i detta ärende konstaterade Kyrkostyrelsen att det är viktigt att ingen anställd i kyrkan mot sitt samvete skall beordras att medverka i en sådan välsignelsegudstjänst. Medverkan skall ske av inre övertygelse av dem som erfar sig kallade och beredda till denna handling. Detta gäller såväl präster som annan personal. Man konstaterade dessutom att det är angeläget för det par som handlingen närmast gäller att den leds av en präst som gör det av egen vilja och övertygelse.

Svenska kyrkan är en folkkyrka som rymmer trostraditioner med olika uppfattningar bl.a. i frågor om samlevnad. Kyrkostyrelsen ser denna bredd som en stor tillgång. Det är angeläget att inte någon tvingas att handla mot sitt samvete. Det är därför ytterst angeläget att det inte föreligger någon plikt för den enskilda prästen att medverka i vigsel eller registrering av partnerskap. Denna fråga är naturligtvis mycket angelägen även för andra kyrkor och samfund.

Kyrkostyrelsen instämmer därför i utredarens förslag att det inte skall föreligga någon vigselplikt vare sig för samfunden eller för vigselförrättare inom trossamfund samt att det skall finnas ett uttryckligt undantag i lag som säkerställer detta. Ett sådant undantag utgör en nödvändig förutsättning för att Svenska kyrkan skall kunna förvalta sin vigselrätt framgent.

Uppsala den 11 december 2007

På Kyrkostyrelsens vägnar

Anders Wejryd
Ärkebiskop, ordförande

Anders Lindberg
Planeringschef